

**Rabi Ferenc megnyitó beszéde
a 71. Központi Bányásznapon
2021. Gyöngyös**

Jó szerencsét!

Jó szerencsét! kívánok mindenkinek, akik elfogadták a rendező szervezetek meghívását és a 71. Bányásznapon velünk ünnepelnek.

Köszönöm a jelen lévő országgyűlési képviselőknek, miniszter és miniszter-helyettes, államtitkár, elnök uraknak, helyettes államtitkár asszonynak, kormányzati, önkormányzati, szakszervezeti képviselőknek, kohász barátainknak, hogy elfogadták a meghívásunkat. Köszönöm a sajtó érdeklődését.

A kétezres években ötödik alkalommal kerül megrendezésre a Bányásznapi Gyöngyösön. Az MVM Mátrai Energia Zrt. tulajdonosainak, menedzsmentjének, a helyi szakszervezet és üzemi tanács képviselőinek szeretném megköszönni ünnepségünk megrendezését. A „mátrások” is mindig jó házigazdái voltak a központi ünnepségnek.

Az elmúlt négy, Gyöngyösön lebonyolított központi bányásznapi napokon a bányászok foglalkoztatása, a munkahelyek megőrzése érdekében újabb és újabb kihívások megoldásáról szóltak az ünnepi beszédek. A külfejtéses szénbányászat jövője érdekében a hazai energiaellátás biztonságáról, a hatékonyság növeléséről, az erőművi retrofit, kéntelenítő programról, a villamosáram-piac nyitásáról, a szén-dioxid kibocsátásról. Napjainkban a zöld átmenet kihívásairól, az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerről, az energiatárolás szükségességéről. Sokáig bízunk abban, hogy megépülnek az új erőművi blokkok, hogy a száz éves kitekintéssel is elegendő lignitvagyon kitermelésre, felhasználásra kerül. Ma már tudjuk, hogy a szénre, lignitre épülő villamosáram-termelés befejeződik, új szénalapú, kibocsátáscsökkentés nélküli nemzetközi hőenergia-termelés beruházásának finanszírozását a G7 államok és az Európai Unió is megszünteti. A kibocsátás-csökkentés új technológiai megszülettek, de kérdés, hogy versenyképessé válnak-e, lesz-e még jövője a szénnek, a lignitnek? Szerintem igen.

A munkavállalók tudták, tudják, hogy a szerkezetváltás bekövetkezik. Ezért igényelték, hogy a szakszervezetek próbáljanak meg számukra kiszámítható, bizonytalanságot csökkentő tulajdonosi döntéseket elérni. Miniszter, miniszter-helyettes uraknak, a tulajdonos MVM-nek szeretném megköszönni, hogy tárgyalások után a bányaművelést, az erőművi blokkok működését 2025-ig biztosítják, majd azt követi a rekultiváció 2029-2030-ig, közben az új beruházásokkal munkahelyek teremtése megvalósulhat. *„A dolgozók tovább-foglalkoztatása kiemelt prioritás a szénalapú villamosenergia-termelés kivezetése után is. A felszabaduló munkaerő állomány továbbképzése szükséges. Az érdekképviselői szervezetekkel történő folyamatos egyeztetés segítheti az átalakítás okozta feszültségek kezelését.”* hangsúlyozta tájékoztatójában a cégvezetés. Ennek gyakorlati megvalósulását várják a bányász és az erőművi munkavállalók is, kizárólag ezen elvek alapján lehet méltányos és igazságos az átmenet, elérve azt, hogy a jövedelmek reálértéke legalább ne csökkenjen, ha lehet növekedjen, hogy a foglalkoztatottak, a családok megélhetése az elért életminőségen maradjon. A kiszámíthatóság fontos feltétele az is, hogy a korábbi kordvedményes nyugdíjazási lehetőségek új szabályozással elfogadásra kerüljenek. Ezt továbbra is várják a szénkülfejtésen dolgozók, de várják a kőolaj és földgáz bányászatban fűrótoronynál munkát végzők is.

Tisztelt Ünneplők!

A bányászati munkahelyek megőrzése, bővítése érdekében a veszélyhelyzetet követően a bányász szakma is tett javaslatokat az európai helyreállítási és igazságos átmenet biztosító pályázati lehetőségekre.

Kezdeményeztük, hogy a kis- és közepes szénbányászati vállalkozások termékváltás (pl. szén helyett építőanyag bányászat) esetén kapjanak lehetőséget, támogatást új, modern – digitalizációs elvárásoknak megfelelő - gépi berendezések beszerzésére. Ez biztosíthatja a munkahelyek megőrzését, segítheti a zöld átmenetet.

Indokoltnak látszik, hogy a körkörös gazdaság kialakítása érdekében a bányászati hulladékok nagyobb arányban kerüljenek hasznosításra.

E mellett bízunk abban, hogy az ásványi nyersanyagok bányászata ösztönzésre kerül, ezt indokolják a rendkívül magas, állandósulni látszó világpiaci árak, az ipari ellátási láncok komoly problémái is a világban. Az Európai Unió és az industriAll Europe, az európai ipari szakszervezeti szövetségünk nyersanyag stratégiája is javasolja a tagállamok számára a kitermelő ipar erősítését. A meglévő bányászati tudásközpontok – egyetemek, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, a vállalkozásokat összefogó Magyar Bányászati Szövetség, az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület és a kiváló vállalati szakemberek még tudják segíteni ezt a folyamatot.

Sokan kérdezik, hogy van-e még Magyarországon bányászat? Van, a szénhidrogén-, a szén-, a lignit-, az ásvány-, kő-kavics, homok és vízbányászat, földalatti térkiképzés, a rekultivációs folyamatok, a mérnöki tervező munka hozzájárulnak a bányászok tisztességes megélhetéséhez, országunk gazdasági növekedéséhez.

Hagyomány, hogy köszöntjük az évfordulós cégeket. Ebben az évben egy hír jutott el hozzánk, a 30 éves fennállását ünneplő Colas-Északkő vállalkozást, munkavállalóit szeretettel köszöntjük, gratulálunk teljesítményükhöz.

Tisztelt Hölgyeim, Uraim!

A haladó hagyományok ápolása, a közösségi élet fontos a bányász ember életében. A bányász munka nehézsége, veszélyei az egymásra történő odafigyelés szükségessége értékhardozó közösségeket teremtett, amelyek ma is működnek a bányász településeken. Igaz, egyre inkább idősödő tagsággal. Ezeken a településeken a következő napokban is bányásznapi rendezvényeket bonyolítanak le. Vállalatainknál is megemlékezésekre, kitüntetések átadására kerül sor.

A bányászok büszkék lehetnek arra, hogy őrzik a bányász, a selmeci hagyományokat. Tudjuk azt is, hogy talán ez a szakma hozta a legnagyobb áldozatot a bányabezárások, a munkahelyek elvesztése miatt a klíma- és természetvédelemért.

A 71. Bányásznapi örömünkre - a veszélyhelyzet után - személyes jelenléttel kerül lebonyolításra. Remélem, hogy elkerüljük a betegséget, hogy a vírus az elkövetkezendő időszakban sem okoz fennakadást a termelésben és a növekedés időszaka következik. A bányászmunka föld alatt, külszíni bányatérségben, olaj és gázmezőkön és a földgáztárolásban egyaránt hozzájárul ehhez és ezen keresztül a bányászok, a bányász nyugdíjasok életminőségének javításához. Bízom benne, hogy ehhez meg lesz a kormányzati támogatás, a felelős minisztériumok, a jelenlévő döntéshozók támogatják a hazai bányászatot és az ott munkát vállalókat, az eredményes szociális párbeszédet.

Ennek reményében nyitom meg a Központi Bányásznapi ünnepségünket.

Jó szerencsét!